

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 1ης Φεβρουαρίου 2001 *

Στην υπόθεση T-1/99,

T. Port GmbH & Co. KG, με έδρα το Αμβούργο (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον G. Meier, δικηγόρο,

ενάγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους K.-D. Borchardt και H. van Vliet, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

εναγομένης,

που έχει ως αντικείμενο αίτημα αποζημιώσεως για τη ζημία που υπέστη η ενάγουσα λόγω της καθιερώσεως του καθεστώτος των πιστοποιητικών εξαγωγής με τον κανονισμό (ΕΚ) 478/95 της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 1995, σχετικά με συμπληρωματικές λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 404/93 του Συμ-

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

βουλίου, όσον αφορά το καθεστώς δασμολογικής ποσόστωσης κατά την εισαγωγή μπανανών στην Κοινότητα και σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1442/93 (ΕΕ L 49, σ. 13),

**ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ** (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τον R. García-Valdecasas, Πρόεδρο, την P. Lindh και τον J. D. Cooke, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 27ης Ιουνίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- 1 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου, της 13ης Φεβρουαρίου 1993, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας (ΕΕ L 47, σ. 1), αντικατέστησε στον τίτλο IV, τα διάφορα εθνικά καθεστώτα με κοινό καθεστώς συναλλαγών με τις τρίτες χώρες.

- 2 Το άρθρο 17, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 404/93 ορίζει τα εξής:

«Για κάθε εισαγωγή μπανάνας στην Κοινότητα απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού εισαγωγής το οποίο εκδίδεται από τα κράτη μέλη μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασής του στην Κοινότητα, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που έχουν προβλεφθεί για την εφαρμογή των άρθρων 18 και 19.»

- 3 Το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 404/93, όπως ίσχυε αρχικώς, προέβλεπε ότι ανοίγεται κάθε έτος δασμολογική ποσόστωση 2 εκατομμυρίων τόνων ανά καθαρό βάρος για τις εισαγωγές μπανάνας από τρίτες χώρες εκτός των κρατών ΑΚΕ (στο εξής: μπανάνες τρίτων χωρών) και για τις εισαγωγές μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ (στο εξής: μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ). Στο πλαίσιο της ποσοτώσεως αυτής, οι εισαγωγές μπανάνας τρίτων χωρών υπέκειντο σε δασμό 100 ECU ανά τόνο και οι εισαγωγές μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ δεν υπέκειντο σε δασμό.
- 4 Το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 404/93 προέβλεπε κατανομή της δασμολογικής ποσοτώσεως, την οποία άνοιγε μέχρι το ύψος 66,5 % για την κατηγορία των επιχειρηματιών που ασχολήθηκαν με την εμπορία μπανάνας τρίτων χωρών και/ή μη παραδοσιακής μπανάνας ΑΚΕ (κατηγορία Α), 30 % για την κατηγορία των επιχειρηματιών που ασχολήθηκαν με την εμπορία κοινοτικής μπανάνας και/ή παραδοσιακής μπανάνας ΑΚΕ (κατηγορία Β) και 3,5 % για την κατηγορία των εγκατεστημένων στην Κοινότητα επιχειρηματιών οι οποίοι άρχισαν να ασχολούνται με την εμπορία μπανάνας πλην της κοινοτικής και/ή της παραδοσιακής μπανάνας ΑΚΕ από το 1992 (κατηγορία Γ).
- 5 Το άρθρο 20 του κανονισμού 404/93 επιφόρτιζε την Επιτροπή με τη θέσπιση των λεπτομερειών εφαρμογής του τίτλου IV.

- 6 Πράγματι, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1442/93, της 10ης Ιουνίου 1993, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα (ΕΕ L 142, σ. 6).
- 7 Στις 19 Φεβρουαρίου 1993 οι Δημοκρατίες της Κολομβίας, της Κόστα Ρίκα, της Γουατεμάλας, της Νικαράγουας και της Βενεζουέλας κάλεσαν την Επιτροπή να κινήσει τη διαδικασία διαβουλεύσεων, δυνάμει του άρθρου XXII, παράγραφος 1, της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (στο εξής: ΓΣΔΕ), με αντικείμενο τον κανονισμό 404/93. Δεδομένου ότι οι διαβουλεύσεις δεν κατέληξαν σε ικανοποιητική λύση, τα προαναφερθέντα κράτη κίνησαν, τον Απρίλιο του 1993, την προβλεπόμενη στο άρθρο XXIII, παράγραφος 2, της ΓΣΔΕ διαδικασία διευθέτησεως των διαφορών.
- 8 Στις 18 Ιανουαρίου 1994 η ομάδα τεχνικών εμπειρογνομόνων που ορίστηκε στα πλαίσια της διαδικασίας αυτής υπέβαλε έκθεση με την οποία διαπιστώθηκε ότι το καθεστώς εισαγωγών που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 404/93 ήταν ασυμβίβαστο προς τους κανόνες της ΓΣΔΕ. Η ανωτέρω έκθεση δεν εγκρίθηκε από τα συμβαλλόμενα μέρη της ΓΣΔΕ.
- 9 Στις 28 και στις 29 Μαρτίου 1994 η Κοινότητα συμφώνησε με τις Δημοκρατίες της Κολομβίας, της Κόστα Ρίκα, της Νικαράγουας και της Βενεζουέλας επί διακανονισμού υπό τη μορφή της συμφωνίας πλαισίου για τις μπανάνες (στο εξής: συμφωνία πλαίσιο).
- 10 Το δεύτερο τμήμα της συμφωνίας πλαισίου, καθορίζει στο σημείο 1 ότι η συνολική βασική δασμολογική ποσόστωση ανέρχεται σε 2 100 000 τόνους για το 1994 και σε 2 200 000 τόνους για το 1995 και για τα επόμενα έτη, υπό την επιφύλαξη ενδεχομένων αυξήσεων λόγω διευρύνσεως της Κοινότητας.

- 11 Στο σημείο 2, η συμφωνία πλαίσιο προβλέπει τα ποσοστά επί της ποσοστώσεως αυτής που κατανέμονται αντίστοιχα μεταξύ των χωρών Κολομβίας, Κόστα Ρίκα, Νικαράγουας και Βενεζουέλας. Τα κράτη αυτά λαμβάνουν το 49,4 % της συνολικής ποσοστώσεως, ενώ στη Δομινικανική Δημοκρατία και στα υπόλοιπα κράτη ΑΚΕ χορηγούνται 90 000 τόνοι για τις μη παραδοσιακές εισαγωγές, το δε εναπομένον διατίθεται στις λοιπές τρίτες χώρες.
- 12 Το σημείο 6 προβλέπει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Οι προμηθεύτριες χώρες στις οποίες χορηγήθηκε συγκεκριμένη ποσόστωση μπορούν να εκδίδουν ειδικές άδειες εξαγωγής για ποσότητα δυνάμενη να φθάσει έως το 70 % της ποσοστώσεώς τους, ενώ οι εν λόγω άδειες συνιστούν προϋπόθεση για τη χορήγηση εκ μέρους της Κοινότητας πιστοποιητικών για τις εισαγωγές μπανάνας, προελεύσεως των εν λόγω χωρών, που πραγματοποιούν οι επιχειρηματίες της “κατηγορίας Α” και της “κατηγορίας Γ”.

Η Επιτροπή επιτρέπει την έκδοση των ειδικών αδειών εξαγωγής κατά τρόπον ώστε να καθίσταται εφικτή η βελτίωση της ευρυθμίας και της σταθερότητας των εμπορικών σχέσεων μεταξύ παραγωγών και εισαγωγέων και υπό την προϋπόθεση ότι οι άδειες εξαγωγής χορηγούνται χωρίς καμία διάκριση μεταξύ των επιχειρηματιών».

- 13 Το σημείο 7 ορίζει τον εντός της δασμολογικής ποσοστώσεως δασμό σε 75 ECU ανά τόνο.
- 14 Κατά τα σημεία 10 και 11:

«Η παρούσα συμφωνία ενσωματώνεται στον κατάλογο [των ανειλημμένων υποχρεώσεων] της Κοινότητας, στα πλαίσια του Γύρου της Ουρουγουάης.

Με την παρούσα συμφωνία διευθετείται η διαφορά που ανέκυψε μεταξύ των χωρών Κολομβίας, Κόστα Ρίκα, Βενεζουέλας και Νικαράγουας, αφενός, και της Κοινότητας, αφετέρου, σχετικά με το κοινοτικό καθεστώς για τις μπανάνες. Τα συμβαλλόμενα στην παρούσα συμφωνία μέρη δεν προτίθενται να ζητήσουν την έγκριση της εκθέσεως της ομάδας τεχνικών εμπειρογνομόνων της ΓΣΔΕ επί του θέματος.»

- 15 Τα σημεία 1 και 7 της συμφωνίας πλαισίου ενσωματώθηκαν στο παράρτημα LXXX της ΓΣΔΕ του 1994 όπου απαντά ο κατάλογος των δασμολογικών παραχωρήσεων της Κοινότητας. Εξάλλου, η ΓΣΔΕ του 1994 αποτελεί το παράρτημα 1 Α της συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (στο εξής: ΠΟΕ). Η συμφωνία πλαίσιο προσαρτάται ως παράρτημα στο εν λόγω παράρτημα LXXX.
- 16 Στις 22 Δεκεμβρίου 1994 το Συμβούλιο εξέδωσε, ομοφώνως, την απόφαση 94/800/ΕΚ σχετικά με την εξ' ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρυσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθ' όσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ L 336, σ. 1).
- 17 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, της αποφάσεως αυτής, εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ως προς το τμήμα που εμπίπτει στην αρμοδιότητά της, μεταξύ άλλων, η συμφωνία για την ίδρυση του ΠΟΕ, καθώς και οι συμφωνίες που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα 1, 2 και 3 της συμφωνίας αυτής, μέρος της οποίας αποτελεί η ΓΣΔΕ του 1994.
- 18 Στις 22 Δεκεμβρίου 1994 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 3290/94, σχετικά με τις προσαρμογές και τα μεταβατικά μέτρα στον τομέα της γεωργίας που είναι αναγκαία για τη θέση σε εφαρμογή των συμφωνιών που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης (ΕΕ L 349, σ. 105). Ο κανονισμός αυτός περιλαμβάνει το παράρτημα XV που αφορά τις

μπανάνες και προβλέπει ότι το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 404/93 τροποποιείται κατά τρόπον ώστε, για μεν το έτος 1994 ο όγκος της δασμολογικής ποσοστώσεως καθορίζεται σε 2 100 000 τόνους, για δε τα επόμενα έτη σε 2 200 000 τόνους. Στο πλαίσιο της ανωτέρω δασμολογικής ποσοστώσεως, οι εισαγωγές μπανανών τρίτων χωρών υπόκεινται σε δασμό ύψους 75 ECU ανά τόνο.

- 19 Την 1η Μαρτίου 1995 η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 478/95, περί συμπληρωματικών λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 404/93, όσον αφορά το καθεστώς της δασμολογικής ποσοστώσεως κατά την εισαγωγή μπανανών εντός της Κοινότητας και περί τροποποιήσεως του κανονισμού 1442/93 (ΕΕ L 49, σ. 13). Ο κανονισμός 478/95 αφορά τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη θέση σε εφαρμογή, όχι πλέον επί μεταβατικής βάσεως, της συμφωνίας πλαισίου.
- 20 Ο κανονισμός 478/95 προβλέπει, στο άρθρο 1, παράγραφος 1, ότι

«η δασμολογική ποσόστωση για τις εισαγωγές μπανανών τρίτων χωρών και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ, που αναφέρεται στα άρθρα 18 και 19 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 404/93, διαιρείται σε ειδικές μερικές ποσοστώσεις οι οποίες κατανέμονται στις χώρες ή ομάδες χωρών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι [...]

- 21 Το παράρτημα Ι περιλαμβάνει τρεις πίνακες: ο πρώτος αναπαριστά τα ποσοστά της δασμολογικής ποσοστώσεως που παρέχονται στα κράτη της Λατινικής Αμερικής στη συμφωνία πλαίσιο· ο δεύτερος κατανέμει την ποσόστωση 90 000 τόνων μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ και ο τρίτος προβλέπει ότι όλες οι άλλες τρίτες χώρες λαμβάνουν το 50,6 % της συνολικής ποσοστώσεως.

22 Το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 478/95 ορίζει τα εξής:

«Για εμπόρευμα καταγωγής από την Κολομβία, την Κόστα Ρίκα ή τη Νικαράγουα, η αίτηση έκδοσης πιστοποιητικού εισαγωγής των κατηγοριών Α και Γ, που αναφέρονται στο άρθρο 9, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1442/93, είναι παραδεκτή μόνον εάν συνοδεύεται από ισχύον πιστοποιητικό εξαγωγής το οποίο αφορά ποσότητα τουλάχιστον ίση με την ποσότητα των εμπορευμάτων, το οποίο εκδίδεται από τις αρμόδιες αρχές [...]».

23 Με την απόφαση της 10ης Μαρτίου 1998, C-122/95, Γερμανία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1998, σ. I-973, στο εξής: απόφαση Γερμανία κατά Συμβουλίου), το Δικαστήριο ακύρωσε το άρθρο 1, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, της αποφάσεως 94/800, καθόσον το Συμβούλιο ενέκρινε με αυτό τη σύναψη της συμφωνίας πλαισίου για τις μπανάνες, στον βαθμό που η εν λόγω συμφωνία πλαίσιο δεν υπήγαγε τους επιχειρηματίες της κατηγορίας Β στο καθεστώς των πιστοποιητικών εξαγωγής που προβλέπει.

24 Στην απόφαση εκείνη, το Δικαστήριο έκρινε ότι, προκειμένου περί της εξαιρέσεως αυτής, ο αρνούμενος από την παραβίαση της γενικής αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγος, που προβλέπεται στο άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 34, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ), ήταν βάσιμος (σκέψη 72). Το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα αυτό αφού διαπίστωσε, αφενός, ότι οι επιχειρηματίες της κατηγορίας Β επωφελούνταν, όπως και εκείνοι των κατηγοριών Α και Γ, της αυξήσεως της ποσοστώσεως και της επακόλουθης μειώσεως των δασμών που συνομολογήθηκαν με τη συμφωνία πλαίσιο και, αφετέρου, ότι οι περιορισμοί και η διαφορετική μεταχείριση εις βάρος των επιχειρηματιών των κατηγοριών Α και Γ που συνεπάγεται το καθεστώς εισαγωγών μπανάνας, όπως αυτό προβλέπεται στον κανονισμό 404/93, ίσχυαν και για το μέρος της ποσοστώσεως που αντιστοιχούσε στην εν λόγω αύξηση (σκέψη 67).

25 Το Δικαστήριο έκρινε ότι, υπό τις περιστάσεις αυτές, προκειμένου να δικαιολογήσει τη λήψη μέτρου όπως η απαλλαγή των επιχειρηματιών της κατηγορίας Β από το

καθεστώς των πιστοποιητικών εξαγωγής, το Συμβούλιο όφειλε να αποδείξει ότι η ισορροπία μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών επιχειρηματιών, την οποία καθιέρωσε ο κανονισμός 404/93 και η οποία ανετράπη με την αύξηση της δασμολογικής ποσοστώσεως και την επακόλουθη μείωση των δασμών, δεν κατέστη εφικτό να αποκατασταθεί παρά μόνο με τη χορήγηση σημαντικού πλεονεκτήματος υπέρ των επιχειρηματιών της κατηγορίας Β και, επομένως, με τίμημα μια νέα διαφοροτική μεταχείριση εις βάρος των λοιπών κατηγοριών επιχειρηματιών (σκέψη 68). Το Δικαστήριο έκρινε ότι, στην προκειμένη περίπτωση, το Συμβούλιο, επικαλούμενο την ανατροπή της εν λόγω ισορροπίας και περιοριζόμενο στον ισχυρισμό ότι η μη υπαγωγή των επιχειρηματιών της κατηγορίας Β στο καθεστώς των πιστοποιητικών εξαγωγής δικαιολογούνταν από την ανάγκη αποκαταστάσεως της ισορροπίας αυτής, δεν προσκόμισε αποδείξεις περί τούτου (σκέψη 69).

- 26 Με την απόφασή του της 10ης Μαρτίου 1998, C-364/95 και C-365/95, T. Port (Συλλογή 1998, σ. I-1023, στο εξής: απόφαση T. Port), το Δικαστήριο, αφού ακολούθησε κατ' ουσίαν συλλογισμό πανομοιότυπο προς αυτόν που υιοθέτησε στην απόφαση Γερμανία κατά Συμβουλίου, έκρινε τα εξής:

«Ο [κανονισμός 478/95] είναι άκυρος στο μέτρο που το άρθρο 3, παράγραφος 2, αυτού προβλέπει μόνον για τους επιχειρηματίες των κατηγοριών Α και Γ την υποχρέωση να εφοδιάζονται με πιστοποιητικά εξαγωγής για την εισαγωγή μπανανών καταγωγής Κολομβίας, Κόστα Ρίκα ή Νικαράγουας.» (σημείο 2 του διατακτικού)

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

- 27 Η ενάγουσα είναι εισαγωγέας φρούτων εγκατεστημένη στη Γερμανία και ασκεί, από πολλού, εμπόριο μπανανών τρίτων χωρών. Ήταν επιχειρηματίας της κατηγορίας Α.

- 28 Σε μία ημερομηνία την οποία δεν προσδιορίζει, η ενάγουσα συνήψε με παραγωγούς της Κόστα Ρίκα συμβάσεις παραδόσεως μπανανών, οι οποίες επρόκειτο να διατεθούν στο εμπόριο εντός της Κοινότητας. Ισχυρίζεται ότι έπρεπε να λάβει, προς τούτο, πιστοποιητικά εξαγωγής από το κράτος αυτό.
- 29 Με δικόγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Ιανουαρίου 1999, η ενάγουσα άσκησε την παρούσα αγωγή αποζημιώσεως.
- 30 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε να κινήσει την προφορική διαδικασία.
- 31 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 27ης Ιουνίου 2000.

Αιτήματα των διαδίκων

- 32 Η ενάγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να υποχρεώσει την Επιτροπή να αποκαταστήσει τη ζημία την οποία υπέστη, ύψους 828 337,10 γερμανικών μάρκων (DEM), και η οποία αντιστοιχεί στην τιμή των πιστοποιητικών εξαγωγής που χρειάστηκε να λάβει·

- να υποχρεώσει την Κοινότητα να αποκαταστήσει τη ζημία που υπέστη, ύψους 126 356,80 DEM και που αντιστοιχεί στις δαπάνες χρηματοδότησεως της αγοράς των εν λόγω πιστοποιητικών

- να προσauξήσει νομιμοτόκως προς 4 % την αποζημίωση από την ημερομηνία ασκήσεως της αγωγής

- να καταδικάσει την εναγομένη στα δικαστικά έξοδα.

33 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη ή, επικουρικώς, ως αβάσιμη

- να καταδικάσει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 34 Η Επιτροπή, χωρίς να προτείνει τυπικά ένσταση απαραδέκτου δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, αμφισβητεί το παραδεκτό της αγωγής για τον λόγο ότι η ενάγουσα δεν απέδειξε επαρκώς το υποστατό και την έκταση της προβαλλομένης ζημίας καθώς και την ύπαρξη αιτιώδους συναφείας μεταξύ της προβαλλομένης παράνομης συμπεριφοράς και της ζημίας αυτής.
- 35 Η ενάγουσα αντιτάσσει ότι οι βεβαιώσεις που έχει προσαρτήσει στα λογιστικά της βιβλία αποδεικνύουν επαρκώς από νομικής απόψεως τη συνδρομή των δύο αυτών προϋποθέσεων στοιχειοθέτησεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 36 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 19 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου και του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, κάθε δικόγραφο πρέπει να περιέχει το αντικείμενο της διαφοράς και τη συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση.
- 37 Η ένδειξη αυτή πρέπει να είναι αρκούντως σαφής και ακριβής ώστε να μπορεί ο αντίδικος να προετοιμάσει την άμυνά του και το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί του

ενδίκου βοηθήματος, ενδεχομένως, χωρίς πρόσθετα στοιχεία. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και η ορθή απονομή της δικαιοσύνης είναι απαραίτητο, για να είναι παραδεκτό το ένδικο βοήθημα, τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται να προκύπτουν τουλάχιστον συνοπτικά, αλλά κατά τρόπο συνεκτικό και κατανοητό από το ίδιο το δικόγραφο (διάταξη του Πρωτοδικείου της 28ης Απριλίου 1993, T-85/92, De Hoe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-523, σκέψη 20 και απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Ιανουαρίου 1998, T-113/96, Dubois et Fils κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-125, σκέψη 29).

- 38 Για να πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, το δικόγραφο με το οποίο ζητείται η αποκατάσταση ζημιών που προκάλεσε κοινοτικό όργανο πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που καθιστούν δυνατή την εξατομίκευση της συμπεριφοράς που ο ενάγων προσάπτει στο όργανο, τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς και της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη καθώς και τον προσδιορισμό του χαρακτήρα και της εκτάσεως της ζημίας αυτής (προπαρατεθείσα απόφαση Dubois et Fils κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 30).
- 39 Εν προκειμένω, προκύπτει ρητώς από το δικόγραφο ότι η ενάγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι θέσπισε το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 478/95, το οποίο κρίθηκε άκυρο από το Δικαστήριο. Άλλωστε, εκτίθεται σαφώς στο δικόγραφο της αγωγής ότι η ενάγουσα υπέστη ζημία που συνίσταται στο γεγονός ότι, μεταξύ του 1996 και του 1998, κατέβαλε ποσό 828 337,10 DEM για να εφοδιαστεί, στην Κόστα Ρίκα, πιστοποιητικά εξαγωγής καθώς και ποσό 126 356,80 DEM ως τραπεζικούς τόκους επί των εισπραχθέντων ποσών, για τα πιστοποιητικά αυτά, επί ορίου πιστώσεως που έθεσε στη διάθεσή της η τράπεζα. Τέλος, αναφέρεται στο δικόγραφο της αγωγής ότι η ενάγουσα εφοδιάστηκε με τα πιστοποιητικά αυτά διότι ήταν υποχρεωμένη να παραλάβει τις μπανάνες που αποτελούσαν το αντικείμενο συμβάσεων τις οποίες είχε συνάψει με παραγωγούς της Κόστα Ρίκα και ότι, κατά την προαναφερθείσα διάταξη, η προσκόμιση των πιστοποιητικών αυτών ήταν, όσον αφορά την κατηγορία επιχειρηματιών στην οποία ανήκε, απαραίτητη προϋπόθεση για την χορήγηση από την Κοινότητα πιστοποιητικών εισαγωγής μπανανών της χώρας αυτής.
- 40 Η ενάγουσα, περιέγραψε, κατά τον τρόπο αυτό, επαρκώς τη φύση και την έκταση της προβαλλομένης ζημίας καθώς και τους λόγους για τους οποίους φρονεί ότι

υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς που προσάπτεται στην Επιτροπή και της ζημίας αυτής. Οι αντιρρήσεις που προβάλλει η Επιτροπή κατά των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η ενάγουσα εμπίπτουν στην εκτίμηση του βασιμίου της αγωγής και πρέπει, κατά συνέπεια, να εξετασθούν στο πλαίσιο αυτής. Κατά τη συνεδρίαση, η Επιτροπή διευκρίνισε άλλωστε ότι τα επιχειρήματα που προέβαλε προς στήριξη του ισχυρισμού της περί του απαραδέκτου της αγωγής αφορούσαν επίσης την ουσία της διαφοράς.

- 41 Επομένως, η αγωγή πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις του άρθρου 19 του Οργανισμού του Δικαστηρίου καθώς και του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας και πρέπει να κριθεί παραδεκτή.

Επί της ουσίας

- 42 Η θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας βάσει του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ) εξαρτάται από τη συνδρομή ενός συνόλου προϋποθέσεων που αναφέρονται στον παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς που προσάπτεται στα κοινοτικά όργανα, στο υποστατό της ζημίας, καθώς και στην ύπαρξη αιτιώδους συναφείας μεταξύ της συμπεριφοράς και της προβαλλομένης ζημίας (απόφαση του Δικαστηρίου, της 7ης Μαΐου 1992, C-258/90 και C-259/90, *Pesquerias De Bermeo και Navierra Laida κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1992, σ. I-2901, σκέψη 42, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1995, T-168/94, *Blackspur κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής*, Συλλογή 1995, σ. II-2627, σκέψη 38).
- 43 Εν προκειμένω, πρέπει να εξεταστούν από κοινού οι προϋποθέσεις που αφορούν το υποστατό της ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 44 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η ζημία την οποία υπέστη αντιστοιχεί, πρώτον, στην τιμή την οποία κατέβαλε για να εφοδιαστεί, μεταξύ 1996 και 1998, με πιστοποιητικά εξαγωγής μπανανών προελεύσεως Κόστα Ρίκα, δηλαδή 828 337,10 DEM.
- 45 Κατά την ενάγουσα, το υποστατό της ζημίας αυτής αποδεικνύεται επαρκώς με τη βεβαίωση του εξουσιοδοτημένου ελεγκτή της που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 2 του δικογράφου της αγωγής. Οι βεβαιώσεις του ίδιου εξουσιοδοτημένου ελεγκτή που έχουν επισυναφθεί στο υπόμνημα απαντήσεως καταδεικνύουν ότι η ενάγουσα εισήγαγε πράγματι στην Κοινότητα μπανάνες προελεύσεως Κόστα Ρίκα. Κατά τα λοιπά, δεν ασκεί επιρροή η γνώση των βασικών όρων των οικείων συμβάσεων παραδόσεως.
- 46 Εξάλλου, η ενάγουσα παρατηρεί ότι η αύξηση της δασμολογικής ποσοστώσεως είχε συνολικές επιπτώσεις στην κοινοτική αγορά της μπανάνας οι οποίες εκδηλώθηκαν με τιμή αγοράς σχετικώς ομοιογενή, αλλά ότι, σε αντιδιαστολή προς τους εμπόρους μπανανών τρίτων χωρών που δεν είναι συμβαλλόμενα μέλη στη συμφωνία πλαίσιο, υποβλήθηκε στις δαπάνες εφοδιασμού με πιστοποιητικά εξαγωγής. Επισημαίνει ότι ο πίνακας που παρουσίασε η Επιτροπή στα έγγρατά της καταδεικνύει αύξηση, το 1996 και το 1997, της διαφοράς μεταξύ της μέσης καθαρής τιμής CIF (κόστος-ασφάλιση-ναύλος) για τον Ισημερινό και της τιμής για την Κόστα Ρίκα και υποστηρίζει ότι τούτο αποτελεί τη συνέπεια της αυξήσεως της τιμής των μπανανών που οφείλεται στην υποχρέωση εφοδιασμού με πιστοποιητικά εξαγωγής στην Κόστα Ρίκα και όχι στον Ισημερινό.
- 47 Τέλος, η ενάγουσα φρονεί ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδείξει, στο πλαίσιο της παρούσας αγωγής, την ανάγκη της υπάρξεως καθεστώτος πιστοποιητικών εξαγωγής εφόσον, στις αποφάσεις Γερμανία κατά Συμβουλίου και T. Port, το Δικαστήριο διαπίστωσε ήδη κυριαρχικώς ότι δεν προσκομίστηκε η απόδειξη αυτή.

- 48 Η προβαλλόμενη ζημία αντιστοιχεί, δεύτερον, στους τραπεζικούς τόκους που κατέβαλε η ενάγουσα κατόπιν της χρήσεως, για την αγορά των επίμαχων πιστοποιητικών εξαγωγής, ορίου πιστώσεως που έθεσε στη διάθεσή της η τράπεζά της. Το υποστατό της ζημίας αυτής, που ανέρχεται σε ποσό 126 356,80 DEM αποδεικνύεται από την 21 Δεκεμβρίου 1998 βεβαίωση του εξουσιοδοτημένου ελεγκτή της και από το από 28 Δεκεμβρίου 1998 έγγραφο της τράπεζάς της.
- 49 Προκειμένου περί της αιτιώδους συναφείας μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς που προσάπτεται στην Επιτροπή, δηλαδή της παράνομης θεσπίσεως του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 478/95, και της προβαλλομένης ζημίας, η ενάγουσα εκθέτει ότι, για να εκτελέσει τις συμβάσεις παραδόσεως μπανανών που έχει συνάψει με τους παραγωγούς της Κόστα Ρίκα και να διαθέσει τις μπανάνες αυτές στο εμπόριο εντός της Κοινότητας, χρειάστηκε να εφοδιαστεί με πιστοποιητικά εξαγωγής και να υποβληθεί στις προμημονευθείσες δαπάνες.
- 50 Η Επιτροπή φρονεί ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε επαρκώς το υποστατό και την έκταση της προβαλλομένης ζημίας ούτε την ύπαρξη αιτιώδους συναφείας μεταξύ της φερομένης παράνομης συμπεριφοράς και της ζημίας αυτής.
- 51 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η βεβαίωση του εξουσιοδοτημένου ελεγκτή που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 2 του δικογράφου της αγωγής δεν είναι πειστική, εφόσον περιορίζεται να εκθέσει, αορίστως, συνολικά ποσά. Επισημαίνει ότι η ενάγουσα δεν παρέχει, μεταξύ άλλων, καμία διευκρίνιση σχετικά με τις συμβάσεις παραδόσεως μπανανών, τις ποσότητες που προορίζονται για το έδαφος της Κοινότητας, τους όρους εισαγωγής των μπανανών, την ημερομηνία θεσπίσεως του καθεστώτος των πιστοποιητικών εξαγωγής στην Κόστα Ρίκα, τις δαπάνες που συνδέονται με το καθεστώς αυτό και τον αριθμό των αγορασθέντων πιστοποιητικών εξαγωγής.

- 52 Η Επιτροπή υπογραμμίζει επίσης ότι δεν αποδεικνύεται ότι η ενάγουσα πράγματι εισήγαγε μπανάνες προελεύσεως Κόστα Ρίκα στην Κοινότητα και παρατηρεί ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ένα τμήμα των πιστοποιητικών εξαγωγής να μεταβιβάστηκε σε άλλους επιχειρηματίες. Οι βεβαιώσεις του εξουσιοδοτημένου ελεγκτή σχετικά με τους εισαγωγικούς δασμούς που κατέβαλε η ενάγουσα μεταξύ 1995 και 1998, οι οποίες έχουν επισυναφθεί στο υπόμνημα απαντήσεως, στερούνται σημασίας εφόσον δεν μνημονεύουν τις ποσότητες μπανανών που εισήγαγε η ενάγουσα εντός της Κοινότητας.
- 53 Εξάλλου, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η αύξηση της δασμολογικής ποσοστώσεως και η μείωση των δασμών που συνομολογήθηκαν με τη συμφωνία πλαίσιο αντιστάθμισε ευρέως το μειονέκτημα που συνιστούσε, για τους επιχειρηματίες των κατηγοριών Α και Γ, η υποχρέωση εφοδιασμού με πιστοποιητικά εξαγωγής. Πράγματι, τα δύο αυτά τελευταία μέτρα διευκόλυναν την εισαγωγή μπανανών τρίτων χωρών στην Κοινότητα, σε βάρος των κοινοτικών μπανανών και των παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ. Αφενός, η αύξηση της δασμολογικής ποσοστώσεως επέφερε αύξηση της συνολικής προσφοράς και, κατά συνέπεια, άσκησε πίεση για τη μείωση των τιμών στην αγορά. Η μείωση αυτή επηρέασε πρωτίστως τις κοινοτικές μπανάνες και τις παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ οι οποίες, λόγω διαφόρων παραγόντων, είναι οι πλέον ακριβές στην κοινοτική αγορά. Αφετέρου, η μείωση των τελωνειακών δασμών για τις εισαγωγές μπανανών τρίτων χωρών στο πλαίσιο της δασμολογικής ποσοστώσεως μείωσε αισθητά το επίπεδο των τιμών. Εξάλλου, η Επιτροπή επισυνάπτει στο υπόμνημα αντικρούσεως πίνακα από τον οποίο προκύπτει ότι οι μέσες τιμές CIF που καταβλήθηκαν κατά τα έτη 1994 έως 1997 για τις μπανάνες που εισήχθησαν στην Κοινότητα ήσαν ισοδύναμες, είτε πρόκειται για μπανάνες καταγωγής Κολομβίας, Κόστα Ρίκα ή Νικαράγουας ή για μπανάνες καταγωγής άλλων κρατών της Λατινικής Αμερικής, όπως ο Ισημερινός.
- 54 Τέλος, η Επιτροπή προβάλλει ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ότι η ενάγουσα μετακύλισε τις δαπάνες αγοράς των πιστοποιητικών εξαγωγής στον τελικό καταναλωτή.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 55 Πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, εναπόκειται στον διάδικο που επικαλείται την ευθύνη της Κοινότητας να προσκομίσει πειστικά αποδεικτικά στοιχεία ως προς την ύπαρξη ή την έκταση της ζημίας που προβάλλει (απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Σεπτεμβρίου 1997, C-362/95, Blackspur DIY κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-4775, σκέψη 31, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 21ης Ιουνίου 2000, T-537/93, Troomeur κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-2457, σκέψη 36).
- 56 Εν προκειμένω, η προβαλλόμενη ζημία αποτελείται από δύο στοιχεία. Πρώτον, συνίσταται στις δαπάνες αγοράς, από την ενάγουσα, πιστοποιητικών εξαγωγής μπανανών προελεύσεως Κόστα Ρίκα. Δεύτερον, έγκειται στους τραπεζικούς τόκους που η ενάγουσα κατέβαλε επί των εισπραχθέντων ποσών εν όψει της αγοράς αυτής επί ορίου πιστώσεως που έθεσε στη διάθεσή της η τράπεζά της.
- 57 Προκειμένου περί του πρώτου στοιχείου της ζημίας, η ενάγουσα προσκομίζει βεβαίωση του εξουσιοδοτημένου ελεγκτή της με την οποία αυτός δηλώνει ότι «από το 1996 έως το 1998 [η ενάγουσα] δαπάνησε 828 337,10 DEM για να εφοδιαστεί με άδειες εξαγωγής για μπανάνες προελεύσεως Κόστα Ρίκα». Από τις λογιστικές εγγραφές της και από τις δηλώσεις στις οποίες προέβη κατά τη συνεδρίαση προκύπτει ότι η ενάγουσα θεωρεί ότι οι δαπάνες των οποίων γίνεται μνεία στη βεβαίωση αυτή συνιστούν αφεαυτών τη ζημία την οποία είχε υποστεί και ότι παρέλκει η εξέταση της επιπτώσεως την οποία πράγματι είχαν οι εν λόγω δαπάνες στην αποδοτικότητα των αντίστοιχων εμπορικών συναλλαγών της. Επομένως δεν όφειλε να παράσχει πρόσθετες διευκρινίσεις ή αποδεικτικά στοιχεία.
- 58 Η συλλογιστική αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή για πλείονες λόγους.

- 59 Πρώτον, η προμνημονευθείσα βεβαίωση δεν περιέχει κανένα στοιχείο που να παρέχει τη δυνατότητα ελέγχου της ακριβείας του ποσού που αντιστοιχεί στις δαπάνες εφοδιασμού με πιστοποιητικά εξαγωγής.
- 60 Δεύτερον, ακόμα και αν υποθεθεί ότι δεν είναι δυνατόν να αμφισβητηθεί ότι το ποσό αυτό είναι ακριβές, ουδόλως αποδεικνύεται ότι η ενάγουσα πράγματι χρησιμοποίησε η ίδια το σύνολο των πιστοποιητικών εξαγωγής που αντιστοιχούν στο ποσό αυτό για να πραγματοποιήσει εισαγωγές μπανανών στην Κοινότητα. Η προσκόμιση όμως της σχετικής αποδείξεως επιβάλλεται εφόσον, όπως επισήμανε η Επιτροπή χωρίς να αντικρούεται από την ενάγουσα, τα πιστοποιητικά εξαγωγής που κατέχει ένας επιχειρηματίας μπορούσαν, στην πράξη, να πωληθούν σε άλλον επιχειρηματία, μάλιστα δε να ανταλλαγούν με πιστοποιητικά εισαγωγής.
- 61 Οι δύο βεβαιώσεις του εξουσιοδοτημένου ελεγκτή που έχουν επισυναφθεί στο υπόμνημα απαντήσεως δεν είναι πειστικές ως προς το σημείο αυτό. Περιορίζονται, πράγματι, να αναφέρουν ότι, το 1996, 1997 και 1998, η ενάγουσα κατέβαλε, αντιστοίχως, 767 225,38 DEM, 489 029,36 DEM και 1 419,11 DEM ως «εισαγωγικούς δασμούς για εισαγωγές μπανανών προελεύσεως Κόστα Ρίκα». Ελλείπει οποιασδήποτε ενδείξεως ως προς τις ποσότητες μπανανών στις οποίες αντιστοιχούν τα συνολικά αυτά ποσά καθώς και ως προς τις ποσότητες στις οποίες αντιστοιχεί το προμνημονευθέν ποσό των 828 337,10 DEM, ή ως προς τις παραμέτρους που χρησιμοποίησε ο εξουσιοδοτημένος ελεγκτής για να καταλήξει στα ποσά αυτά, δεν μπορεί να αποδειχθεί με την αναγκαία βεβαιότητα ότι οι ποσότητες μπανανών προελεύσεως Κόστα Ρίκα που εισήχθησαν στην Κοινότητα από την ενάγουσα μεταξύ 1996 και 1998 αντιστοιχούν στις ποσότητες μπανανών για τις οποίες έλαβε πιστοποιητικά εξαγωγής στη χώρα αυτή. Επιπλέον, και εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ένα μέρος των εισαγωγικών δασμών που κατέβαλε η ενάγουσα να αφορά μπανάνες που εισήχθησαν στην Κοινότητα με την κάλυψη πιστοποιητικών εισαγωγής κατηγορίας B, για τις οποίες δεν ήταν αναγκαία η προσκόμιση πιστοποιητικού εξαγωγής. Πρέπει να τονιστεί συναφώς ότι η μία από τις προαναφερθείσες βεβαιώσεις μνημονεύει ότι η ενάγουσα απέκτησε «πρόσθετα πιστοποιητικά σχετικά με την εισαγωγή μπανανών Κόστα Ρίκα», χωρίς να διευκρινίζεται η κατηγορία στην οποία ανάγονται τα πιστοποιητικά αυτά.

- 62 Η ενάγουσα όφειλε κατά μείζονα λόγο να μεριμνήσει για την κοινοποίηση πληροφοριακών στοιχείων επί των διαφόρων αυτών σημείων διότι τόσο στο υπόμνημα αντικρούσεως όσο και στο υπόμνημα ανταπαντήσεως η Επιτροπή επέστησε ρητώς την προσοχή της στο γεγονός ότι τα πληροφοριακά αυτά στοιχεία ήσαν απαραίτητα για να αποδειχθεί το υποστατό και η έκταση της προβαλλομένης ζημίας. Παρά τις παρατηρήσεις αυτές, η ενάγουσα — όπως παραδέχθηκε κατά τη συνεδρίαση απαντώντας σε ερώτηση του Πρωτοδικείου — σκοπίμως επέλεξε να μην τα κοινοποιήσει.
- 63 Τρίτον, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η ενάγουσα χρησιμοποίησε για λογαριασμό της το σύνολο των πιστοποιητικών εξαγωγής που απέκτησε, η μέθοδος προσδιορισμού της ζημίας που συνίσταται στο να εξομοιώνει τη ζημία με τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
- 64 Πρώτον, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ότι, όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή, η ενάγουσα μετακύλισε τις δαπάνες αποκτήσεως των πιστοποιητικών εξαγωγής εν μέρει ή εν όλω στις τιμές πώλησεως που εφάρμοσε. Η υπόθεση αυτή είναι ακόμα περισσότερο βάσιμη καθόσον οι ποσότητες μπανανών των οποίων η εισαγωγή στην Κοινότητα εξητάτο από τη χορήγηση πιστοποιητικού εξαγωγής αντιπροσώπευαν μεγάλο τμήμα της δασμολογικής ποσοστώσεως.
- 65 Η ενάγουσα δεν αμφισβήτησε τη δυνατότητα της μετακύλισεως αυτής, ούτε μάλιστα αρνήθηκε ότι προέβη εν προκειμένω στη μετακύλιση αυτή. Περιορίστηκε να αντιτάξει ότι το επιχείρημα αυτό προβλήθηκε από την Επιτροπή για πρώτη φορά κατά τη συνεδρίαση και, κατά συνέπεια, δεν μπορούσε να ληφθεί υπόψη από το Πρωτοδικείο. Η ένσταση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή, καθόσον η Επιτροπή επισήμανε ρητώς στα έγγραφά της την ανάγκη να έχει στη διάθεσή της πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις δαπάνες που συνδέονται με το καθεστώς των πιστοποιητικών εξαγωγής και τους όρους υπό τους οποίους πραγματοποιήθηκαν οι ελίμαχες εισαγωγές μπανάνας. Εφόσον η ενάγουσα οικειοθελώς επέλεξε να υιοθετήσει άκρως επιφυλακτική στάση όσον αφορά την παροχή αποδείξεων, δεν μπορεί ευλόγως να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι διευκρίνισε ορισμένες από τις επικρίσεις της κατά τρόπο πλέον εμπεριστατωμένο κατά τη συνεδρίαση.

- 66 Δεύτερον, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το μειονέκτημα που συνιστά η υποχρέωση για τους επιχειρηματίες των κατηγοριών Α και Γ να εφοδιάζονται με πιστοποιητικά εξαγωγής αντισταθμίστηκε, τουλάχιστον εν μέρει, με τα δύο άλλα ταυτόχρονα μέτρα που συνομολογήθηκαν με τη συμφωνία πλαίσιο, δηλαδή την αύξηση κατά 200 000 τόνους της δασμολογικής ποσοστώσεως και της μείωσης κατά 25 ECU ανά τόνο του τελωνειακού δασμού που εφαρμόζεται στις εισαγωγές μπανάνας τρίτων χωρών στο πλαίσιο της ποσοστώσεως αυτής, δεν φαίνεται να στερείται βάσεως. Βεβαίως, τα μέτρα αυτά ευνόησαν και τους επιχειρηματίες της κατηγορίας Β εφόσον ένα μέρος της δασμολογικής ποσοστώσεως είχε απονεμηθεί και σ' αυτούς. Πάντως, επωφελήθηκαν σε μικρότερο βαθμό, καθόσον το μέρος αυτό περιορίστηκε στο 30 % και οι επιχειρηματίες των κατηγοριών Α και Γ έλαβαν το υπόλοιπο 70 %.
- 67 Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι το γεγονός και μόνον, ακόμα και αν υποτεθεί αποδεδειγμένο, ότι ένας επιχειρηματίας υποβλήθηκε σε πρόσθετες δαπάνες στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών του δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην ότι υπέστη αντίστοιχη απώλεια. Εν προκειμένω, η ενάγουσα, καθόσον αρκέστηκε σκοπίμως να θεμελιώσει το αίτημά της στο γεγονός και μόνον ότι υποβλήθηκε σε ορισμένα έξοδα δεν απέδειξε επαρκώς από νομικής απόψεως ότι πράγματι υπέστη ζημία.
- 68 Προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη και την έκταση της ζημίας που απορρέει από την καταβολή τραπεζικών τόκων, η ενάγουσα προσκόμισε, αφενός, έγγραφο της τράπεζας της και, αφετέρου, βεβαίωση του εξουσιοδοτημένου ελεγκτή της.
- 69 Στο έγγραφο της τράπεζας εκτίθενται τα εξής:

«[...] βεβαιώνουμε ότι χορηγήσαμε όρια πιστώσεως στην επιχείρησή σας από 1ης Ιανουαρίου 1996 για να χρηματοδοτήσουμε τη δραστηριότητά της.

Για τις διάφορες άμεσες χρήσεις του εν λόγω ορίου πιστώσεως καταλογίσαμε τους ακόλουθους χρεωστικούς τόκους:

- από 1ης Ιανουαρίου 1996 έως 21 Απριλίου 1996: 7,50 % ετησίως

- από 22 Απριλίου 1996 έως 18 Μαΐου 1998: 7,00 % ετησίως

- από 19 Μαΐου 1998: 6,75 % ετησίως

[...]».

70 Στη βεβαίωσή του ο εξουσιοδοτημένος ελεγκτής δηλώνει τα εξής:

«[...] από τους υπολογισμούς μου προκύπτει ότι οι δαπάνες επιστροφής των τόκων που προκάλεσε η εξωτερική χρηματοδότηση των εξόδων που αναφέρονται στο συνημμένο έγγραφο είναι οι εξής:

Τόκοι που γεννήθηκαν από τον εφοδιασμό με τις άδειες εξαγωγής:
126 356,80 DEM

[...]

Για τον υπολογισμό των τόκων σχετικά με τον εφοδιασμό με τις άδειες εξαγωγής δέχθηκα ως ημερομηνία άμεσης χρησιμοποίησης των πιστώσεων την ημερομηνία της αντίστοιχης άδειας.

[...]»

- 71 Τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία δεν είναι πειστικά.
- 72 Αφενός, από το έγγραφο της τράπεζας προκύπτει ότι το όριο πιστώσεως τέθηκε στη διάθεση της ενάγουσας για τη «χρηματοδότηση της δραστηριότητάς της» γενικώς. Η ενάγουσα δεν παρέχει καμία συγκεκριμένη ένδειξη από την οποία να προκύπτει ότι χρησιμοποίησε το εν λόγω όριο πιστώσεως για να αγοράσει πιστοποιητικά εξαγωγής στην Κόστα Ρίκα μάλλον παρά για να πραγματοποιήσει άλλες ενέργειες. Η δήλωση του εξουσιοδοτημένου ελεγκτή ότι, για τον υπολογισμό των τόκων, θεώρησε «ως ημερομηνία χρησιμοποίησης των πιστώσεων την ημερομηνία της αντίστοιχης άδειας [εξαγωγής]» υπονοεί, αντιθέτως, ότι το όριο πιστώσεως χρησιμοποιήθηκε για να καλύψει σύνολο απροσδιορίστων δαπανών. Πράγματι, αν η ενάγουσα είχε όντως αποσύρει ποσά από το όριο πιστώσεως για να εφοδιαστεί με πιστοποιητικά εξαγωγής, ο εξουσιοδοτημένος ελεγκτής θα είχε υπολογίσει τους οφειλόμενους τόκους επί των ποσών αυτών λαμβάνοντας υπόψη, κάθε φορά, την ημερομηνία αποσύρσεως εκάστου.
- 73 Αφετέρου, για να παρασχεθεί στην Επιτροπή και στο Πρωτοδικείο η δυνατότητα ελέγχου της ακριβείας του απαιτούμενου ποσού, η ενάγουσα όφειλε να αποδείξει επιπλέον τον προορισμό των ποσών που είχε δανειστεί, να προσδιορίσει τα ακριβή ποσά που απέσυρε, την περίοδο αναφοράς εκάστου των δανείων που πραγματοποιήθηκαν και τα διαδοχικά επιτόκια που εφαρμόστηκαν. Όμως, στην παρούσα αγωγή, περιορίστηκε να αναφέρει τα διάφορα επιτόκια που ίσχυαν και το συνολικό ποσό των τόκων που ισχυρίζεται ότι κατέβαλε.

- 74 Τέλος, και εν πάση περιπτώσει, η ζημία που συνίσταται στην καταβολή τραπεζικών τόκων είναι παρεπόμενη σε σχέση με τη ζημία που έγκειται στις δαπάνες εφοδιασμού με τα πιστοποιητικά εξαγωγής. Επειδή η τελευταία αυτή ζημία δεν αποδείχθηκε επαρκώς (βλ. σκέψεις 59 έως 67 ανωτέρω), η ενάγουσα δεν μπορεί να ζητήσει αποζημίωση για την πρώτη ζημία.
- 75 Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι, επειδή η ενάγουσα δεν απέδειξε επαρκώς την ύπαρξη και την έκταση της προβαλλομένης ζημίας, δεν μπορεί να θεμελιωθεί η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.
- 76 Επιπλέον, η ενάγουσα δεν προσκόμισε την απόδειξη της υπάρξεως άμεσης αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς που προσάπτει στην Επιτροπή, δηλαδή της εγκαθιδρύσεως του καθεστώτος των πιστοποιητικών εξαγωγής με τον κανονισμό 478/95, και της προβαλλομένης ζημίας της, όπως οφείλει κατά παγία νομολογία (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1995, *Blackspur κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής*, προπαρατεθείσα, σκέψη 40, και της 9ης Ιουλίου 1999, T-231/97, *New Europe Consulting και Brown κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1999, σ. II-2403, σκέψη 57).
- 77 Με το δικόγραφο της αγωγής της η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι «η παράβαση που προκαλεί τη βλάβη είναι [...] η αιτία της ζημίας της οποίας ζητεί την αποκατάσταση». Εξηγεί ότι «ήταν υποχρεωμένη να παραλάβει τα εμπορεύματα έναντι του παραγωγού της της Κόστα Ρίκα» και ότι «για να λάβει τα πιστοποιητικά εισαγωγής για τις μπανάνες αυτές και για να μπορέσει να τις διαθέσει στο εμπόριο εντός της Κοινότητας χρειάστηκε να αποδείξει την ύπαρξη των αντιστοίχων αδειών εξαγωγής στην αρμόδια γερμανική αρχή κατά την αίτηση χορηγήσεως πιστοποιητικών εισαγωγής».
- 78 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ενάγουσα δεν προσκομίζει πάντως κανένα αποδεικτικό στοιχείο από το οποίο να προκύπτει η ύπαρξη της εν λόγω υποχρεώσεως

εφοδιασμού και τούτο παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή ρητώς υπογράμμισε, στα έγγραφά της, την ανάγκη να λάβει γνώση του περιεχομένου της υποχρέωσης αυτής καθώς και των άλλων ουσιωδών όρων που προκύπτουν από τις συμβάσεις παραδόσεως με τους παραγωγούς της Κόστα Ρίκα.

- 79 Επιπλέον, η ενάγουσα δεν υποστήριξε ούτε κατά μείζονα λόγο απέδειξε ότι συνήψε τις συμβάσεις αυτές πριν από την έκδοση του κανονισμού 478/95. Με την αγωγή της, εκθέτει απλώς ότι «από το 1995 τη συνδέουν συμβάσεις εισαγωγής με τους παραγωγούς μπανάνας της Κόστα Ρίκα». Κληθείσα, κατά τη συνεδρίαση, να παράσχει διευκρινίσεις ως προς τον ισχυρισμό αυτόν, περιορίστηκε να αναφέρει, αόριστα, ότι οι εν λόγω συμβάσεις είχαν «αποτελέσει αντικείμενο διαπραγματεύσεων» το 1995 και ότι οι επίμαχες εισαγωγές μπανάνας είχαν αρχίσει κατά το επόμενο έτος.
- 80 Τα διάφορα όμως αυτά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις συμβάσεις αυτές είναι κατ' εξοχήν αναγκαία, εφόσον δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ότι η προβαλλομένη ζημία αποτέλεσε, εν μέρει ή εν όλω, τη συνέπεια απόφασης καθαρώς εμπορικού χαρακτήρα της ενάγουσας να συνάψει συμβάσεις παραδόσεως με τους παραγωγούς της Κόστα Ρίκα παρά με παραγωγούς άλλου τρίτου κράτους που δεν έχει θεσπίσει καθεστώς πιστοποιητικών εξαγωγής. Πράγματι, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι οι επίμαχες συμβάσεις παραδόσεως συνήφθησαν πριν από την έκδοση του κανονισμού 478/95 — πράγμα που είναι αμφίβολο — δεν θα μπορούσε να αποδειχθεί ότι η απόφαση αυτή δεν θα είχε ληφθεί παρά μόνον εάν η προσφεύγουσα είχε εκθέσει τους λόγους, νομικούς ή πραγματικούς, για τους οποίους δεν μπόρεσε να αποδεσμευθεί, μεταξύ 1995 και 1998, από τις συμβατικές υποχρεώσεις της. Εάν πρέπει να θεωρηθεί — πράγμα που φαίνεται να συμβαίνει εν προκειμένω — ότι συνήψε τις συμβάσεις αυτές μετά την έκδοση του εν λόγω κανονισμού, θα έπρεπε να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους δεν μπόρεσε να απευθυνθεί παρά μόνο στους παραγωγούς της Κόστα Ρίκα.
- 81 Κατά συνέπεια, δεν συντρέχουν εν προκειμένω όλες οι προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται η στοιχειοθέτηση της ευθύνης της Κοινότητας έναντι της ενάγουσας. Επομένως, και χωρίς να είναι αναγκαίο να κριθεί η νομιμότητα της συμπεριφοράς που προσάπτεται στην Επιτροπή, η αγωγή αποζημιώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 82 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η ενάγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την αγωγή.**
- 2) **Η ενάγουσα φέρει τα δικαστικά έξοδα.**

García-Valdecasas

Lindh

Cooke

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο την 1η Φεβρουαρίου 2001.

Ο Γραμματέας

Η Πρόεδρος

H. Jung

P. Lindh

Π - 492